

NOVIČE

kmetijskih, rokodelnih in narodskih reči.

Na svitlobo dane od krajske kmetijske družbe.

Odgovorni vrednik *Dr. Janez Bleiweis.*

Tečaj VIII.

V sredo 23. prosenca (januarja) 1850.

List 4.

Posvečeno bodi tvoje imé.

Oda iz „Visoke pesmi“ Koseskiga. *)

Zadonite združeni svetovi,
Vse danice, zvezde vse višin,
Zemlje toki, morskih rek valovi,
Zraka piš, kreposti globočin!
Zadonite trombe kerubimske,
Harpe svete korov angelskih,
Zadonite pesmi serafimske:
Hosiana bitju bitij vsih!

Sveto, sveto, sveto vedno bodi
Tvoje imé pravice silni Bog!
Na kolena zemlje vsi narodi,
Pojte »Sveto, Sveto, Sveto« krog!
Sveto imé neskončniga spomina,
De častim te vredno, daj, o daj!
Posvečeno v duhu tvôga sina
Bodi tu in tam in vekomaj!

Ko se cvetje krasne tulipane
Letnih ur iz popja zableši;
Ko svitlost prikazni še neznane
Nočni mrak obnebja preleti;
Ko po zraku zime jasno studne
Tisučerno zvezdic blesketá,
Se zavzame človek zgodbe čudne,
Serce mu sterčenja duh navdá.

To pa je o blesku tvoje slave,
Kar ob soncu žar večerni je;
Iz odsvita večne luči prave
Le utrinka blede iskricice.
In sterčenja tebi zadržali,
Pozabili tvojo slavo bi?
Bi česčenja tebi ne skazali,
Ki te luči živo jedro si?

Ko posvetni bliža se visosti.
Ki kot on je v djanju sanj in prah,
Čut obide lastne ga slabosti,
Neželjen mu šine v žile strah.

Se ponižno močnimu priklanja,
V blesku kron mu serce trepetá,
Se za čast posilnika poganja,
Ki mu ljud za nohtam smet veljá.

In bi tebi slave ne zapeli,
Ki si vse visosti kralj in car;
Tebi, ki si oče zemlji celi,
Vsim stvarém, zvezdišu vsim vladar?
Ki, ko streses rob obleke svoje
Vse te svitile sonca otamniš;
In če migneš novih svetov roje
Iz kaósa vihrati storiš.

Sveto bitje! Živi Bog ljubezni
Tebi samo čast in slava gré;
Posvečeno v strahu in bojezni,
Posvečeno bodi tvoje imé!
Tebi le spodobi se česčenje,
Tebi gré de glasno vsih strani
Te žival neskončno mergolenje
De te duh in praha sin častí.

Zadonite vsi tedaj svetovi,
Vse danice, zvezde vse višin,
Zemlje toki, morskih rek valovi,
Zraka piš, kreposti globočin;
Zadonite trombe kerubimske,
Harpe svete ves nebeški raj,
Zadonite pesmi serafimske:
Sveto, Sveto, Sveto vekomaj!

Odperito pismo c. k. kmetijski družbi v Ljubljani.

Ko je Demetra svoje zgubljene hčere Prozerpine po svetu iskala, je pri ti priložnosti ljudi s žitami soznani, in jih, pridelovali ga, učila. Tudi kmetiško orodje za obdelovanje zemlje je ljudem naznalo. Kakó velika dobrota je bila ta za ljudi. Lih to važno reč obdelujete in oskerblujete Vi, naša mati, spoznamo. Vi ste pri luči bistriga uma svojih hčeri po svetu iskala. — Našla ste jih, ki Vam ne le spoštovanje, ampak tudi vso pomoč obljubijo. Pa mlade smo in ne skušene, ter ne poznamo ne svojih pravic, ne svojih dolžnost. Ne boste nam zamerla, če vas, pred ko se veselo svojiga dela lotimo, nekatere reči vprašamo in scer:

1. Me mislimo, de kmetija brez kmeta nič ne veljá. Ali bi ne bilo prav in dobro, de bi k vsacemu našemu zboru slednji ud saj eniga umniga kmeta s sabo pripeljal, ali saj pravico imel, ga pripeljati? Takó bi se scasama nar modrejši kmetje spoznali, kteri bi udje kmet. družbe biti zaslužili.

2. Če bo kdo te časti vreden spoznan, ali imamo me pravico nove ude podružnic voliti, ali le velki zbor kmetijske družbe v Ljubljani?

3. Če hočemo takó s kmetami zvezani kmetijstvo zboljšvati, s kmetami, kterimu je le slovenski jezik znan, ali se pri naših zbora le smé, ali se mora slovenski jezik pri

*) V pričujoči pesmi podamo braveam »Novič« za pokušnjo en del »Visoke pesmi« (Hohes Lied), ki jo je naš Koseski zlagati začel. Oda pobožna je ali »hymnus«, v kateri pesnik razodeva občutke, objune po premišljevanju nadčloveškiga, nevidljiviga — Gospoda nebés in zemlje! Serce naduseniga pesnika hrepení v ti »Visoki pesmi« iz doline žalosti in solzá po nar višjim svetim bitju! Slovenci imamo še clo malo pesem te verste. Gosp. Macun piše v svoji knjigi »Cvetje slovenskiga pesništva«: »Naj slavnijsi hymni so psalmi kralja Davida — kar se tiče pesništva pobožniga, njim nije para u nobenem narodu — in hymni starogerčki. Za hymne derži v slovenskim: »Pod lipo« in »Domohod duha« gosp. L. Tomana, in »Oda Bog« po Deržavinu poslovenjeno od Koseskiga; — u ilirskim: »Bog v veličanstvu svome i. t. d.« — Visoki duh, žlahno serce in krasna beseda našiga »mojstra pevcev« so tri lastnosti, ktere pred vsim taka veličastna pesem terja. De bi jo nam pač kmalo celo podal: bo gotovo enoglasna želja vsih Slovanov.